

+*Sabia* mot del *Spill* de JRoig que hom confon a tort amb *sabít*, *sabída*, car no tenia res a veure, almenys en l'origen, ni tan sols amb el verb *saber*; es tracta tots dos cops d'un ambient morisc o oriental, i amb caràcter visiblement pejoratiu, aplicat a dones «alegres» i fins inmorals: «los jorns de colre, / la matinada, / era afaynada, / per ben luír, / al bell febrir / dos o tres hores: / com van les mores / que són çabíes / en semblants dies, / tal se pintava»; «una malvada / reýna, fada / —deya s Athàlia— / farta d'algàlia / com a çabia: / de malaltia / Déu li ferí / fill, qui n morí; / pres féu --- / los fills reals / --- / esquarterar / ---», vv. 2557, 9355.¹

En realitat estem davant d'un mot àr. pur, de la ben coneguda arrel *s-b-w*, pertanyent a l'àrab de sempre, clàssic i vulgar, amb sentit bàsic 'ser jove', sense cap noció de 'saber'. *Sabí* 'noi' ja figura a l'Alcorà («a male child, a boy»), junt amb el verb *sábā* 'ser pueril, comportar-se com un jove envers ---' (Penrice, 82a), 'ser jove' (Dieterici), el nostre *RMa* porta *sābī* «juvenis» (amb *sibā* «juventus»); i, quant al femení que ens interessa, el recull en el sentit de 'joveneta', com a tradició de «juvencula», a la p. 446 vocalzant-lo *sabíya* (sí bé a la p. 128 vocalitza *subāya*); mot general: *sabbī* és «mineur» en jurisprudència mahometana, en historiadors hispanoàrabs *sabbī* s'especialitza en el sentit de «page, jeune homme servant auprès d'un prince» (Dozy, *Recherches hist Esp*), el verb *sabbā* «hazerse mancebo» en *PAlc*

Però aquesta paraula i la seva família tendiren, ja en domini musulmà, a pendre sentits seductius, car '*asbā* no sols fou «pararse moço» «remocecer», *Pedro de Alcalá*, sinó que «s'emploie d'un homme qui tâche à séduire une femme» i *músbiya* aplicat al vi és «qui excite les désirs» segons el glossari de l'Ansari († 1181), en fi l'egipci Boqtor documenta el nostre mot mateix, *sabbiya*, amb el sentit de «fille de joie, garçonnière» (Dozy, *Suppl* 1, 817). A penes cal dir que això devia agreujar-se entre les morisques.

De tota manera la connexió amb *sabut* i *sabít* no manca enterament de raó. Sens dubte *sabít* té un sentit ben separat, adjectiu masculí i femení, i que quasi pot ser elogiós, no massa diferent del de *sabut*, però és clar que en català un tal participi en *-it* d'un verb de la 2.ª hauria estat impossible: és justament el contacte amb *sabía* el que féu que *sabuda* es tornés *sabida*, i *sabut* passés a *sabít*, però aquest se'n diferencia perquè no es digué mai de coses, i parlant de gent alludeix a qualitats picardioses o múrries, algun cop hàbils, més que intel·ligents: «Era molt rossa, / blanca, polida / e ben *sabida*: / yo no present, / ab tots rient / e solacera, / ab tots parlara»; «cert, tal fi féu / mon fill, per ella / primer ovella, / enaprés gata / que sos fills mata, / tant los remuda; / ans era muda, / après *sabida*, / sovint revida / mudar de dides: / quantes parides / de poc trobaren / s'hi remudaren»; i també tot seguit es desvia cap al biaix sexual: «les demés / may no parixen, / ans se'n desixen / polidament: / *sabidament* / la let s'exuguen»; «en casa mia / --- / cascuna sesta / --- / moltes enteses / --- / s'hi ajustaven; / tam-

bé hi cridaven / jóvens *sabits*, / ben escaltrits: / lançats entre elles, / a coceguelles / ells començaven / ---», JRoig (*Spill*, 2134, 5213, 5496, 2834). Altrament no fou exclusiu de JRoig, car també el trobem en la llicenciosa narració juvenil de BMetge: «La Velletona»: «A cap de petita peça, tramès-ne una serventa, fort *sabida* e gran parlara ---» (*EUC* XVIII, 122; Riq., 108 18).

En conclusió, de la combinació i suma entre l'arabisme *çabí*, *-bia*, i el romànic *sabut*, *-uda*, resultà l'híbrid *sabít*, *-ida*, tot plegat amb accs. que s'estenen per tota la gamma de 'llibertí, jove llicencios, -osa', 'seductor', 'murri' i entès en sexualitat'.

Ressabit 'murri, astut' «una sposalda, / ja desflorada / ans de casar, / lo jorn d'arrar / --- / sabé fingir, / mostrant tenir / al cos diable, / --- / a la final, / la *resabida*, / mudant veu, crida: / —No n vull exir / sens ben obrir / --- / aquell forat / qual té guardat / més, en son cos / ---», JRoig (*Spill*, 3235).

Sabor [Llull], del ll SAPOR, -ōRIS, id; veg. cita de StVicentF a *rudal* (RUDE); «ordenà presa / aquella nit / a son marit, / perquè dormís; / com ho sentís / en la *sabor*: / —Beveu, senyor, / —dix— l'hipocràs / ---», JRoig (*Spill*, 1547); «DE LES SABORS: cosa dolça --- cosa amarga --- fat y *dessaborit*, sens sal: fatuus, insipidus; agre de verdor: acerbus; tal *sabor*: acerbitas; *sabor* de cremat: adustus; --- així se pot dir de qualsevol cosa, de què serà la *sabor*. *sab* a peix, *sab* a formatge ---», OPou (*ThPu*, 193-4); encara avui és més aviat més estès com a fem., espt. en sentit figurat: «procurar que la lectura fos fàcil sense esvair la *sabor* d'època», Alex. Galí (notes al *Coll B V* de Maldà, 53).

Saboret Saborino mallorquí «sabor agradable», «ossos de porc que es lloguen per donar gust a l'olla dels pobres» (Porreres, i mallorquí general, *DAG*, i en altres localitats *AlcM*, ja TAGuiló), potser adaptació de l'it. *saporino* dim de *sapore* 'sabor', però com que en it són tant o més usuals *saporetto*, *saporuzzo*, i atès el caràcter especial de l'acc. de Porreres etc., em guardo de descartar la possibilitat d'una herència mossàrab; en tot cas *sabori* emprat per AMAlcover (*BDLC* XII, 361) serà modificació arbitrària; al Princ. això últim es diu *saborall* [*Lab*; *DAG*; *AlcM*]; en *sabolicot* val. «amasijo, la porción de harina amasada para hacer pan», Escrig, 1851, pot participar el moss (notem *-c* i *-l*), però hi ha contaminació de *soligot*, variant de *XERIGOT*. *Sabolenc* adj usat per MAgustí, pot ser derivat directe de *saber* segons el model de *jamolenc*, *-lent*, *tremolenc* i anàlegs. *Saborable Saboria*

Saborós [Llull]: «l'hom --- laminer --- ha lo gust fort inclinat a haver *saboroses* viandes ---», Eiximenis (*Terç*, 418, context a *LLAMINER* i *GORGA*); «una font d'ayge *saborosa*», *Tuglat*, 100; «Lo emperador no s podia detenir de riure de les *saboroses* rahons que ohia dir a Plaerdemavida», JnMartorell; «los dits pans no són axí bons e *saboroses* com en altres locs» a. 1390 (*InvLC*); «aquella vianda per Adam perduda, / qui perpetuava la vida humana, / *saborosa* fruita tan mal